

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ «ΤΟ ΜΠΑΟΥΧΑΟΥΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ»

ΠΕΜΠΤΗ 30 ΜΑΪΟΥ, ΠΡΩΙ

09:00-09:45 Εγγραφή στο Συνέδριο

09:45 Έναρξη Συνεδρίου-Χαιρετισμοί:

Πάνος Χαραλάμπους, Πρύτανης Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών

Barbara Bader, Πρύτανης Κρατικής Ακαδημίας Καλών Τεχνών Στουτγάρδης

Ηλίας Κωνσταντόπουλος, Πρόεδρος Ελληνικού Ινστιτούτου Αρχιτεκτονικής

Ανδρέας Γιακουμακάτος, Εισαγωγή στο Συνέδριο 'Το Μπαουχάους και η Ελλάδα'

Σωκράτης Γεωργιάδης, 'Η Επικαιρότητα του Μπαουχάους'

Ανδρέας Γιακουμακάτος, Ευχαριστίες

10:45-11:30 Συνεδρία 1A

Keynote lecture:

Robin Schuldenfrei, Katja and Nicolai Tangen Lecturer in 20th Century Modernism, The Courtauld Institute of Art, University of London,

'Producing the Bauhaus'

11:30 Διάλειμμα

12:00-14:30 Συνεδρία 1B

- HENRY VAN DE VELDE, JOHANNES ITTEN, LASZLO MOHOLY NAGY, JOSEPH & ANNI ALBERS, BAUHAUS-NETWORKS

Προεδρείο: Magdalena Droste, Ιστορικός της τέχνης

Jindrich Toman, University of Michigan,

'Laszlo Moholy-Nagy and the Idea of Synthesis'

Ιάκωβος Ποταμιάνος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

'Σκέψεις επί του έργου «Σύνθεση και Μορφή» του Johannes Itten'

Μαριάννα Χαριτωνίδου, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

'Οι Bauhäusler στην Αμερική: ο László Moholy-Nagy και οι Anni και Josef Albers και η «επαναανακάλυψη» των μοντέλων διδακτικής'

Ole Fischer, The University of Utah,

'Workshopping – Henry van de Velde, Bauhaus and experimental apprenticeship education'

Κωνσταντίνα Κάλφα, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

'Από το Bauhaus στην Ελλάδα και στον «αναπτυσσόμενο» κόσμο: κοινωνικά δίκτυα και μελλοντολογία μετά το Bauhaus'

Magdalena Droste, Ιστορικός της Τέχνης,

The Bauhaus Brigade "Red Front" and the Bauhaus Family. A Comparison of the Networks of Hannes Meyer and Walter Gropius'

14:30 Πάυση

ΠΕΜΠΤΗ 30 ΜΑΪΟΥ, ΑΠΟΓΕΥΜΑ

15:30-17:30 Συνεδρία 2Α

- ΒΑΥΗΑΥΣ, ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΜΑΖΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Προεδρείο: Ηλίας Κωνσταντόπουλος, Πανεπιστήμιο Πατρών

Αγάπη Πρώϊμου, Πανεπιστήμιο Πατρών,

‘From the paradigm of the machine towards the new paradigm of advertisement. A critical review on the article “But today we collect ads” by Alison and Peter Smithson’

Φοίβος Πανηγυράκης, TU Delft

‘Γέροντες στην Ακροποταμιά. Ύστερος Μοντερνισμός στην Αμερικάνικη αρχιτεκτονική σκηνή’

Δώρα Καραδήμα, Politecnico di Milano,

‘Bauhaus and design for communities’

Εύη Παπαδοπούλου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

‘Self-portrait photography and the performance of masculinities at Bauhaus’

Εριφύλη Βενέρη-Νάϊρα Στεργίου, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας-ΑΣΚΤ,

‘«From Laboratory to Project»: Μια ιδιαίτερη έκθεση για τον εορτασμό των ενενήντα χρόνων του Bauhaus στη Βαϊμάρη (2009)’

Παρασκευή Κερτεμελίδου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

‘Οι εκθέσεις του Bauhaus: προωθώντας τον μοντερνισμό’

17:30

Διάλειμμα

18:00-20:00 Συνεδρία 2Β

- ΒΑΥΗΑΥΣ: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ, ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Προεδρείο: Σοφία Ντενίση, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών

Θανάσης Σωτηρίου, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού,

‘Γιατί το αγαπούσα το Bauhaus». Η σχέση του Ισαάκ Σαπόρτα και της αρχιτεκτονικής του στην Ελλάδα με το Bauhaus’

Ελένη Λιβάνη, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

‘Ο Άρης Κωνσταντινίδης στο Bauhaus Ντέσσαου’

Ειρήνη Γερογιάννη, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

‘Η ελληνική μεταπολεμική τέχνη και το Bauhaus: η περίπτωση του Παντελή Ξαγοράρη’

Ευαγγελία Παυλέα, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

‘Δομικές συστοιχίες, η σημασία των συνθετικών αρχών της σχολής του Bauhaus στην εργογραφία του Παντελή Ξαγοράρη’

Ζωή Γοδόση, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας,

‘Textile art στην ελληνική μεταπολεμική τέχνη: Η περίπτωση της Βούλας Μασούρα’

Δημήτριος Ανδρικόπουλος-Εσθήρ Λεμή, Polytechnic of Porto (ESMAE-IPP), CESEM - Ιόνιο Πανεπιστήμιο,

‘N. Skalkotas and Bauhaus: a musical approach on Bauhaus’

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31 ΜΑΪΟΥ, ΠΡΩΙ

10:00-11:45 Συνεδρία 3Α

- ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Προεδρείο: Σοφία Τσιράκη, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Γεώργιος Σαρηγιάννης, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

‘Bauhaus, Μοντέρνο Κίνημα και Ιδεολογίες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου’

Τίνα Καραλή, Δρ Αρχιτέκτων ΕΜΠ,

‘Από «εποικοδομητικό σπίτι» σε «μεσογειακό πρότυπο»: Το Bauhaus στον ελληνικό τύπο του μεσοπολέμου και η εθνική αρχιτεκτονική’

Στυλιανή Λεφάκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

‘Gesamtkunstwerk και η εν δυνάμει ενότητα: οι αρχές του Bauhaus και ο απόηχός τους στην αποκατάσταση’

Σοφία Μικροπούλου-Μυρτώ Μυριαλλή, Αρχιτέκτονες,

‘Το «μοντέρνο» οικιστικό απόθεμα στις γειτονιές γύρω από το Παναθηναϊκό Στάδιο’

Λέανδρος Ζωΐδης, Αρχιτέκτων

‘Μελέτη αποκατάστασης του Διδακτηριακού Συγκροτήματος Αγίας Σοφίας, έργου του Ν. Μητσάκη’

11:45

Διάλειμμα

12:15-14:30 Συνεδρία 3Β

- ΤΟ ΒΑΥΗΑΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Προεδρείο: Γώργος Πανέτσος, Πανεπιστήμιο Πατρών

Τηλέμαχος Ανδριανόπουλος, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

‘Hoffmann - Δεσποτόπουλος - Wagenfeld’

Σωτήριος Ζαρούλας, Politecnico di Milano,

‘Synthesis of Art and Architecture in Despotopoulos’ Project for the City of Ludvika’

Λουκάς Μπαρτατίλας, Bauhaus-Universität Weimar,

‘Το Μπάουχαους του Ιωάννη Δεσποτόπουλου: άμεσες εντυπώσεις’

Λίνα Δήμα, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

‘Αρχιτεκτονικές μεταφορές σε «στυλ μπάουχαους»’

Παναγιώτης Τουρνικιώτης, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

‘Ο Fred Forbat στην Ελλάδα: Θεσσαλονίκη, Αθήνα, Ολυμπία’

Κώστας Τσιαμπάος, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

‘Ο Neufert στην Ελλάδα’

14:30

Παύση

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31 ΜΑΪΟΥ, ΑΠΟΓΕΥΜΑ

15:30-17:30 Συνεδρία 4Α

- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Προεδρείο: Βασίλης Κολώννας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Ανδρέας Οικονόμου-Παντελής Πετρίδης, ΑΣΠΑΙΤΕ/ ΑΣΚΤ

‘Η κριτική αποτίμηση της παιδαγωγικής μεθόδου του Itten στα μαθήματα του εισαγωγικού εξαμήνου του Bauhaus, από την σκοπιά της ψυχολογίας’

Βασίλης Κολώννας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας,

‘Το Μπάουχαους και η πρόσληψη του μοντέρνου στις «σχολές» της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης (1920-1940). Αρχιτέκτονες, Σπουδές, Έργα’

Καλλιόπη Κοντόζογλου, Αρχιτέκτων / UWA School of Design

‘Η αρχιτεκτονική εκπαίδευση στην Βρετανία από τον 19^ο αιώνα ως την δεκαετία ‘70’

Νικόλαος Πεγιούδης, Freie Universität Berlin

‘Ο Walter Gropius στην Ελλάδα: χρήσεις και καταχρήσεις της κληρονομιάς του Bauhaus’

Ιωάννα Συμεωνίδου, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας,

‘Η Μάθηση δια της πράξης στην εκπαίδευση του αρχιτέκτονα: Από το Bauhaus ως τη σύγχρονη εποχή της ψηφιακής κατασκευής σε FABLABS’

Νέλλυ Μάρδα-Ρίβα Λάββα, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

‘Το Bauhaus και η Κληρονομιά του στην Αρχιτεκτονική Εκπαίδευση’

17:30

Διάλειμμα

18:00-20:00 Συνεδρία 4Β

- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΘΕΩΡΙΑ

Προεδρείο: Αναστάσιος Κωτσιόπουλος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Αντώνης Παπαμανώλης, Πολυτεχνείο Κρήτης,

‘Digital and Computational Parameters in Design Pedagogy – Learning from H.f.G. Ulm’

Σταύρος Γυφτόπουλος-Σοφία Τσιράκη, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

‘Η επίδραση του Bauhaus. Ο μοντερνισμός στην αμερικάνικη αρχιτεκτονική εκπαίδευση. Αναζητώντας αναλογίες στον ελλαδικό χώρο’

Μανώλης Ηλιάκης, Derby University,

‘Η «βιωματική αντίληψη» στο Bauhaus και η συμβολή της στην ελληνική εκπαίδευση’

Κωνσταντίνος Αποστολίδης, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

‘Η εννοιολογική κατασκευή του μοντέρνου Γερμανού στη Δημοκρατία της Βαϊμάρης: Το Μπάουχαους ως συστατικό στοιχείο στη συγκρότηση του «επιστημικού πεδίου» της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης’

Παναγιώτης Πάγκαλος, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών,

‘Η ιστορία της αρχιτεκτονικής μετά το Bauhaus’

Αναστάσιος Κωτσιόπουλος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

‘Το Μπάουχαους ως πρότυπο’

ΣΑΒΒΑΤΟ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ, ΠΡΩΙ

10:00-12:00 Συνεδρία 5A

- ΘΕΩΡΙΑ

Προεδρείο: Fabio Mangone, University of Naples Federico II

Keynote lecture:

Kathleen James-Chakraborty, Professor of Art History, University College Dublin
'From the local to the transnational: Situating the Bauhaus'

Fabio Mangone, University of Naples Federico II
'The irrational side of the Bauhaus and its influence'

Φαίη Ζήκα, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών,
'Η εξέλιξη της χρωματικής θεωρίας στο Bauhaus'

Γιώργος Ξηροπαΐδης, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών,
'Όχι εικόνες, αλλά καταστάσεις. Περί μοντέρνας τέχνης: ο Paul Klee και αυτοκριτική του Martin Heidegger'

12:00 Διάλειμμα

12:30-14:30 Συνεδρία 5B

- ΘΕΑΤΡΟ, PERFORMANCE

Προεδρείο: Φαίη Ζήκα, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών

Δημοσθένης Δόνος, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών,
'Η αρχαιότητα του νεωτερικού: Θέατρο του Bauhaus και αρχαία θεατρική πρακτική'

Λίλα Καρακώστα, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,
'Το Θεατρικό Εργαστήριο του Bauhaus: Μια ολικά ανατρεπτική θεώρηση του Θεάτρου'

Αντώνης Τουλούμης-Κατερίνα Μιχαλοπούλου, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,
'Συνηγήσεις τεχνών στο Bauhaus: Η νέα αντίληψη του ρυθμού και η σωματικότητα στο έργο του Oscar Schlemmer'

Νίκος Μπάρκας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης,
'Χωρική ρευστότητα & ευμετάβλητες διατάξεις: υποθήκες και εκκρεμότητες από το θέατρο του Bauhaus'

Αριάδνη Βοζάνη, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,
'Bauhaus and Performance'

Μάνθος Σαντορινάιος, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών,
'Bauhaus – an example of resistance. Possibilities and problems on the practice of this experience in the next century'

14:30 Παύση

ΣΑΒΒΑΤΟ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ, ΑΠΟΓΕΥΜΑ

15:30-1730 Συνεδρία 6Α

- ΣΥΓΓΕΝΗ ΜΟΝΤΕΛΑ, ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ I

Προεδρείο: Βασιλική Πετρίδου, Πανεπιστήμιο Πατρών

Thomas Cappellaro, Κρατική Ακαδημία Καλών Τεχνών Στουτγάρδης,
'Vkhutemas - a Russian Bauhaus?'

Ita Heinze-Greenberg, ETH Zürich,

'A Mediterranean Bauhaus for Europe. Hendricus Th. Wijdeveld, Erich Mendelsohn and the Art School Project at the French Riviera, 1931-1934'

Gianluigi Freda, U of Naples,

'Bauhauslers in Eretz Israel'

Andrea Maglio, U of Naples,

'Hannes Meyer and the Bauhaus: the influence on Italian Post-War architectural culture'

Βασιλική Πετρίδου, Πανεπιστήμιο Πατρών,

'Ο σχεδιασμός ανάμεσα στο πεπρωμένο και την ουτοπία: ο απόηχος της σχολής του Bauhaus στη σκέψη των G.C. Argan και M.Tafari'

Massimiliano Savorra-Elena Dellapiana, Politecnico di Torino,

'The designer's training: Bauhaus' influence in Postwar Italy'

17:30

Διάλειμμα

18:00-20:00 Συνεδρία 6Β

- ΣΥΓΓΕΝΗ ΜΟΝΤΕΛΑ, ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ II

Προεδρείο: Σωκράτης Γεωργιάδης, Κρατική Ακαδημία Καλών Τεχνών Στουτγάρδης

Keynote lecture:

Fulvio Irace, Professor of history of contemporary architecture, Politecnico di Milano –
Accademia di Architettura, Mendrisio

Νίκος Μαγουλιώτης, ETH Zürich

'«Το παλιό σύστημα που δουλεύανε οι μαστόροι στα μέρη της Ανατολής»: Η Οικία Κόντογλου και η μεσοπολεμική φαντασίωση για ένα Βυζαντινό Bauhaus'

Robin Lynch, McGill University,

'Vital Exchanges: The New Bauhaus and the American Pragmatist Movement'

Achim Reese, Max Planck I, Florence,

'Challenging the «Cambridge Bauhaus». On Robert Venturi' s and Charles Moore' s Criticism of the Bauhaus as a Symbol of Architectural Modernism'

ΤΡΕΙΣ ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ «ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΟΥ ΜΠΑΟΥΧΑΟΥΣ»

Καλλιτεχνικός σύμβουλος: Γιώργος Πέτρου

Πρώτη Συναυλία

Πέμπτη 30 Μαΐου 2019, ώρα 20:30

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ ΟΔΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ferruccio Busoni (1866-1924),

Prelude

Étude en arpegges

Απόστολος Παληός, πιάνο

Paul Hindemith (1895-1926),

Das Marienleben op. 27. Η Ζωή της [Παρθένου] Μαρίας,

Ποίηση Rainer Maria Rilke (1875-1926)

Μυρσίνη Μαργαρίτη, σοπράνο

Απόστολος Παληός, πιάνο

Δεύτερη Συναυλία

Παρασκευή 31 Μαΐου 2019, ώρα 20:30

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ ΟΔΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Igor Stravinsky (1882 –1971) - C.F. Ramuz (1878 –1947), **Η Ιστορία του Στρατιώτη** (πλήρης)

Η Θεατρική διάσταση μιας μοναδικής μουσικής εμπειρίας

ΚΥΚΛΟΣ ENSEMBLE ATHENS

Καλλιτεχνική διεύθυνση: Δημήτρης Δεσύλλας

Μουσική διεύθυνση: Μίλτος Λογιάδης

Τρίτη Συναυλία

Σάββατο 30 Μαΐου 2019, ώρα 20:30

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ ΟΔΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μουσική τζαζ δεκαετίας 1920-1930

Δημήτρης Καλαντζής και κουαρτέτο τζαζ
